

בתקופה הקרובה נחגוג 'בר מצוה' לבננו הבכור. אנו מוצאים את עצמנו במצב לא נעים, כשאנו מתקשים מאד לעמוד בהוצאות הנלוות לאירוע המשמח

מתוך הגליון

דבר המערכת

לקדש את הממון...

פעם התבטא סנגורן של ישראל רבי לוי יצחק מברדיטשוב זיע"א ואמר, כי אם ניקח את כל תפילות כלל ישראל ונסחט אותן עד שיצא תמציתן - ייצא כסף. תכלית הבקשות והתפילות, ברובן, הן על כסף. אולם, הוסיף, אם ניקח את כל הכסף ונסחט אותו - ייצאו רבבות מצוות ומעשים טובים...

"הכסף יענה את הכל" כבר אמר החכם מכל האדם בקהלת. בני אדם בעולם רוצים אותו יותר מכל דבר, הם יעשו הכל בכדי להשיג ממנו, ימכרו את חירותם, את זמנם, את שמחתם ואת רצונם ובלבד להשיג עוד מהדבר הזה, גם אם יש להם ממנו די והותר. כל האמצעים מתקדשים נוכח המטרה היקרה הזו: כסף.

נשאלת השאלה, הרי מדובר בדבר כה חומרי ורדוד. השאיפה המובנית הזאת באדם להשיג עוד ועוד כסף הביאה אל עולמינו ים של רוע ורשעות. היא גרמה לאין ספור קלקולים ושחיתויות, גזילות ואפילו רציחות. בהסתכלות מעמיקה, כסף הוא התגלמות הגשמיות. תמצית הארציות. הד.נ.א. של החומריות. אפשר

המשך בעמוד הבא

תורת חסד

הגאון רבי גבריאל יוסף לוי שליט"א
ראש ישיבת "באר התורה" ונשיא הגמ"ח

שאלה

לכבוד ראש הישיבה שליט"א

אנו מתגוררים בקרית ספר, משפחתנו מונה שנים עשר נפשות בלע"ר. אשתי מורה ואני אברך כולל ובערב משמש כ'משיב' בישיבה לצעירים.

כשהילדים היו קטנים (מתחת לגיל 3), עשינו להם ללא התלבטות יחידות בגמ"ח המרכזי. בתקופה הקרובה נחגוג 'בר מצוה' לבננו הבכור. אנו מוצאים את עצמנו במצב לא נעים, כשאנו מתקשים מאד לעמוד בהוצאות הנלוות לאירוע המשמח - אולם, קייטרינג, תפילין, ביגוד וכדו'.

חשבנו לעצמנו, האם נכון להקצות מידי חודש סכום משמעותי עבור העתיד הבלתי נודע, וחלף זאת להתמודד עם קשיים בהווה? האם לא נכון לומר שהקב"ה בודאי ידאג לנו בעתיד ומוטל עלינו כעת לעסוק בצרכי ההווה!?

ואולי התכנית של הגמ"ח מיועדת למשפחות אמידות יותר?

נשמח מאד לתשובה והכוונה

תשובה - חלק א

המצב המתואר במכתב מעורר שמחה רבה, לשמוע על משפחה בת שנים עשרה נפשות כשהבכור מגיע כעת לגיל שלוש עשרה זהו ממש ברכת ה' הניכרת לעינינו, בדומה לברכה ששרתה על בתו של עובד אדום הגיתי בזמן שהיה ארון הקודש בביתו. וכשמדברים על החלק הכלכלי של החזקת משפחה ברוכת ילדים הדבר מזכיר את המעשה באותו יהודי

המשך בעמוד הבא

תגובות והערות על המדורים השונים יתקבלו בברכה בדוא"ל: Alon@hagmach.org.il או 6428158@gmail.com

מכתבים מובחרים יפורסמו בל"ו (ניתן בעילום שם)

פניות לגמ"ח המרכזי בדוא"ל: office@hagmach.org.il או בפקס: 02-6428158

יו"ל ע"י הגמ"ח המרכזי | עורך: הרב יעקב גולדשמידט | כותבים ומשתתפים: הרה"ג ר' יצחק אייזיק וינברג, הרב צבי רבינסקי, הרב ישראל גוטמן, הרב פנחס אריה רוזנטל, הרב יעקב סירוטה, הרה"ג ר' אשר וסרמן, הרב יהונתן שורק

עיבוד גרפי: סטודיו ספציפ 0548-540-650 | winterntz@gmail.com | לפניות לועדה הרוחנית: הרה"ג ר' חיים כהנא 5610681@gmail.com

איש את רעהו

מכתבים למערכת

תורה מתוך הדחק - ילדים

הכותב הנכבד האריך בסכנה שעלולה לצמוח מהורים לילדים שבחרים בחיי תורה גם במחיר חיי דחק, והציע לכל אחד לפנות לרבו. ודפח"ח! אמנם רבה המכשלה יותר במי שבחר בדרך של עיסוק במלאכה מעבר לצרכים הבסיסיים הנצרכים.

הרבה יותר נפילות קטנות וגדולות עד שאול תחתית צמחו על רקע של הורים שעוה"ז על שלל תענוגותיו ופיתויו היה חלק מחייהם.

בתי מלון, נופשים בחו"ל, ריהוט יוקרתי, אביזרים חדשניים - אפילו ללא מכשירים אסורים - יוצרים אצל הצאצאים את התחושה הברורה שהעולם הזה ממש אינו רק פרוזדור, אולי גם העולם הבא טרקלין, אך ודאי שחשוב וכדאי להשקיע זמן ואנרגיות על חשבון לימוד התורה וקיום המצוות בשביל כאן ועכשיו!

לכן כל אחד ששוקל אם לעזוב את הדחק של עולמה של תורה, יבדוק היטב אצל רבותיו וגדולי הדור האם, איך, באיזו צורה ומהו המינון המדויק, שהרי ההשפעה על הדורות הבאים עלולה להיות הרסנית וכידוע ההורים נענשים על עוונות ילדיהם וכו'.

בברכה שמואל שניצר

(ניתן לפרסם בשם מלא אך ורק ללא כל שינוי!)

תגובת המערכת:

כל הקורא את תשובת מורנו ראש הישיבה שליט"א במקרה דנן לאורך כל הפרקים, פשוט וברור שהבריה התיכון הוא "איזוהי פרשה קטנה שכל גופי תורה תלויין בה - בכל דרכיך דעהו", והיינו שבכל צעד יש לראות מהו רצון ה', ואת זאת לא להחליט אלא על פי הוראת רבו שמכירו מקרוב ושמורה על פי המקובל מגדולי הדור. ועל פי זה פשוט וברור שכל חיי ה"מותרות" הם הפך מהשקפת התורה, והדבר הבסיסי שצריך לחנך את הילדים זה להיות גאים שהבית חי בצורה סבירה וטובה אבל ללא מותרות ותענוגים ונופשים יקרים וכדו', וכל מה שדובר זה במקרה שיש דוחק גדול שהוא מעבר לדרך הישרה שיבור לו האדם ושרק אנשים מיוחדים יכולים לעמוד בה. ואזרבא, מי שמתרגל לחיות בצורה הממוצעת - לפי ערכו ולפי דרך רבותיו, טוב לו גם בעוה"ז וגם בעוה"ב.

על דברי נשיא הגמ"ח

שלום וברכה

מה שכתב נשיא הגמ"ח על בעיות בחינוך הילדים שנגרמו מחמת דחקות, אני יכול להעיד על עצמי שבני יצא לתרבות רעה רח"ל מחמת המצב בבית, וגם כיום בהיותו עומד במצב זה מדבר כל הזמן על הקושי של האברכים ואיך אפשר להסתדר בצורת החיים שלנו, והוא בעצמו לאחר ששינה דרכו עסוק בצבירת הון והקים עסק שלא כדרך הנושרים שעסוקים בהוללות, ורואים בבירור שזה מה שעמד מאחורי היציאה שלו.

אלא שיש להעיר ולדבר על המצב שבעל המשפחה עצמו מביין שצריך לעשות שינוי ולהוסיף מהצד עוד מקור להכנסה אפילו במשרה תורנית הדורשת ממנו קצת התעסקות ועול כספי, וההורים מתנגדים לכך. חובה להוקיע את הנוהג הפסול להחליט עבור הבן או החתן, וכן צריך לתת את הכוח והביטחון שהזוג יחליטו בהתייעצות עם ת"ח מובהק מה דרך הנהגתם מבלי לשים לב לדעות הסביבה אף שהם מהמשפחה.

בברכה ישראל

למכתבים ותגובות לחצו כאן

או בדוא"ל: 6428158@gmail.com / Alon@hagmach.org.il

דבר המערכת המשך מעמוד 2

אביונים. זו מציאות שאי אפשר לשנות. המיקוד הוא כאן עליך. אתה צריך לתת. לעבוד על מידותיך. להידמות למידותיו של הקב"ה.

יוצא לנו כאן פרדוקס מעניין. הכסף, כפי שראינו, הינו מציאות גשמית במיטבה, ועם כל זאת התורה מצווה עלינו מה לעשות עמו, ולא זו בלבד אלא שהתורה אף מבטיחה לנו בתמורה לצדקה שניתן - שימו לב: עוד כסף...

כי כאשר משתמשים בכסף למטרה נעלה, אזי מעלים את ערכו לגבהי מרומים ומקדשים אותו.

וזה מהדברים הגדולים שאדם מסוגל לעשות בזה העולם: לקדש דבר גשמי ולהעלותו עולה. דווקא אנו, קרוצי חומר ואנשי גשם, מקדשים את שמו מתוך העולם הזה הנמוך והגשמי. וזה מה שמאפשר לו להתקיים. וזו הסיבה שהגשמיות בכלל קיימת - בכדי שנקדש אותה. וכך גם הכסף - כל זכות קיומו בעולם הוא אך ורק מעשי החסד והצדקה שעושים באמצעותו. ומשום כך כה חשובה היא מצוות הצדקה.

זוכים אנו בגמ"ח המרכזי להיות שותפים לאלפי מצוות צדקה תמידיות, בהיקף עצום באיכות ובכמות. בכך, מקדשים אנו את הכסף, במקום שיופקד בבנקים ופק"מים ולא יתקדש ולא יתעלה ויתרומם.

אשרינו!

מהראוי למי שהוא חכם ומבין מדעתו, שבעוד שהפקידו אותו מן השמים לאפוטרופוס על המעות ונתנו תחת רשותו, שיראה לעשות מהם צדקה וחסד, וקרוב הדבר מאד שיהיה זה לו לתועלת שלא יטלו הפקדון ממנו וישאר בעשרו אחרי שהוא מתנהג בהם כשורה. ואפילו אם חס ושלום יגרום איזה עוון שיטלו ממנו המעות בחייו כמו מחבירו, הלא על כל פנים מה שחטף מזה ועשה צדקה וחסד - זהו שלו.

(אהבת חסד ח"ב פי"ג)

עולם חסד יבנה

במה של כבוד ליוזמות ולפתרונות למצוקת הדיור

הפריפריה כפתרון גם למשפחות מחו"ל - הרב יואל ברמן

פרק ד

פריפריה האמנם?

המילה "פריפריה" היא בעצם מילה המגיעה מלועזית, שהמשמעות שלה היא "הגבול מסביב", או אזור הגבול החיצוני, אזור משני. צורת ההתייחסות הקבועה בשפה המדוברת כאן בארץ לאותם מקומות הקרויים פריפריה, היא יחס של משהו משני בחשיבותו; רחוק מהמרכז. למעשה נראה שיש כאן מינוח קצת לא מוצדק,

אולי כדאי לאמץ את ההסתכלות החוצניקית ולהבין שיש הרבה יותר ל"פריפריה" מאשר רק מרחק מהמרכז

כאילו עיקר המשמעות של אותם מקומות היא היותם רחוקים מהמרכז ומשניים לו.

לעומת זאת, בשפה האנגלית, על מנת לבטא ולכנות את אותם מקומות משתמשים במונח "out-of-town", מחוץ לעיר. כלומר, עיקר ההתייחסות לאותם מקומות היא היותם לא-עירוניים. כך אפשר לשמוע גם משמעות של קצב חיים מתון יותר, סביבה שקטה ושלוה, יותר שטחים ירוקים, יותר חיבור לטבע, יותר בריאות, פחות תחרותיות, ובלי כל המינוסים שיש בחיים בעיר.

הטענה הרווחת אצל בלשני השפה היא שמילים, בדרך כלל, נגזרות מהמנטליות ומהתפיסה של מדברי השפה (ע"פ דברי הרש"ר הירש זצ"ל בפירושו על בראשית יא, ז), ואולי הבדל זה בין שורשי המונח הנבחר לתאר מקומות אלה בשפות השונות, מורה גם על שורש הסיבה שאצל הישראלים אולי לא מספיק מעריכים את המגורים

באותם מקומות; אולי כדאי לאמץ את ההסתכלות החוצניקית ולהבין שיש הרבה יותר ל"פריפריה" מאשר רק מרחק מהמרכז ומשניות לו.

אך אין מדובר רק בענין סמלי של "שם", אלא במבט שישנה את צורת ההתמודדות עצמה. וכפי שצורת ההסתכלות על המושג "פריפריה" משליכה על ההחלטות לגביו, בדומה לזה המבט הראשוני, עוד בטרם ההתבוננות המעמיקה, על עצם האפשרות שנעבור לפריפריה, ישליך על ההחלטה בהמשך, וכן על ההצלחה באתגר במידה ונחליט לעשות זאת.

למעשה, ההצלחה בדברים רבים בחיים מתחילה מההסתכלות, מהמינוח, מההגדרה. וכך גם לגבי המגורים בפריפריה. אם נסתכל על הבעיות והמכשולים האפשריים כקשיים, הדבר ישפיע גם על תהליך ההתגברות עליהם. אך אם נתייחס אליהם כאתגרים, ההתמודדות תיהפך להיות מהנה ומספקת. מי שמגיע לפריפריה (ולכל אתגר בחיים) עם גישה חיובית - סיכוייו גדולים ליהנות ולהצליח.

ההתבוננות בצדדים השונים - מפתח להחלטה מושכלת

לאחר ששינינו את צורת ההסתכלות והפיכתה לאתגר חיובי, חשוב להתבונן היטב בדבר, ולהבין מה חסר לנו באותם מקומות שמחמתם מדובר בכלל ב'אתגר'. שאלתי פעם קבוצת אנשים:

מה הפחדים הכי גדולים שלכם מהמעבר לפריפריה?

התשובות היו מגוונות - קשיי התאקלמות, התרגלות לסגנון אחר, קהילות יותר קטנות, פחות מקומות עבודה, ריחוק מהמשפחה, וכדומה.

כשכל הפחדים מוגדרים, אפשר להתמודד איתם אחד אחד, ולעבוד

לצמצם אותם, בין על ידי העלאת פתרונות, ובין על ידי נתינת משקל נגדי, שזה מה שמביא אותנו לשאלה הבאה שהעליתי בפני אותה קבוצת אנשים:

מה היתועלת שתוכל להפיק מהמגורים בפריפריה?

גם כאן היו תשובות שונות ומגוונות. למשל: במוסדות יותר קטנים יש לתלמידים יותר יחס מהצוות החינוכי; בקהילה קטנה וחדשה, יש לאברך יותר מקום להביע את כישוריו; גם מהבחינה החברתית לרבים יותר קל, האוירה יותר משפחתית בין חברי הקהילה. אחרים נתנו דגש על החיים השקטים והשלווים, יותר טבע וירוק. אין צורך לברוח מהבית ולקחת חופשה מההמולה, כי פשוט אין המולה. וכמובן, התשובה העיקרית והמכרעת: כי זה הרבה הרבה יותר זול, מה שמאפשר לקנות דירה בקלות.

אחרי שיהיה ברור לנו מהם ה'פלוסים' של המגורים בפריפריה שבשילם שווה להתמודד עם האתגרים, וכן מהם באמת האתגרים ואיך ובאלו צורות נוכל להתמודד איתם, יהיה לנו הרבה יותר בטחון שאנו עושים את הצעד הנכון. כך גם נוכל לגשת לקבל את ברכת הדרך לצעד משמעותי זה, כל אחד מאת רבו ומורה דרכו. גם אם אנו עדיין מתלבטים וצריכים להתייעץ, זה לא יהיה מתוך ערפול, אלא מתוך תמונה ברורה (עד כמה שניתן) ומודעות.

[הכותב הוא מייסד פרויקט "אורא דארץ ישראל" להנגשת הפריפריה לציבור החרדי המגיעים לארץ מחו"ל].

לשאלות למדור לחצו כאן

או בדוא"ל: Alon@hagmach.org.il / 6428158@gmail.com